

Mitä on suullinen perinne?

Elävä suullinen perintö - sananlaskuista slangilauluihin
SKS & Museovirasto, Aineeton kulttuuriperintö 15.11.2017
Anne Heimo, Turun yliopisto

folklore

folklore

Definition kansanomainen henkinen kulttuuri

Explanation Folklorella tarkoitetaan henkistä kansankulttuuria yleensä ja etenkin suullista perinnettä; nimitys johtuu englannin sanoista folk, "kansa" ja lore, "perimätieto". Sanan "folklore" käyttöala ja merkitys vaihtelevat jonkin verran sekä eri kielialueittain että eri tutkimustraditioiden ja tieteellisten koulukuntien piirissä.

Suppeimmillaan folklore voidaan käsittää kirjoittamattomaksi kirjallisuudeksi, kansan sanataiteeksi, johon kuuluvat kansanrunous ja kansankertomukset. Laveimmillaan se tarkoittaa kaikkea kansanomaista kulttuuria, siis yhtä hyvin kansanlauluja kuin kansanomaista käsityöperinnettä. Nykyään Pohjoismaissa folkloreen katsotaan kuuluviksi kansanrunouden ja -kertomusten lisäksi mm. leikit, kansantanssi ja -musiikki sekä perinnäiset uskomukset, käsitykset ja rituaalit. Folklore voidaan tarkastella yksittäisinä perinnetuotteina, satuina, tarinoina, lauluina ja leikkeinä, jotka ytimeltään tunnistettavina siirtyvät sukupolvelta toiselle tai kansalta toiselle, yli kieli- ja kulttuurirajojen. Folklore voidaan nähdä myös miljöö- ja ryhmäsidonnaisena viestintänä, jonka olennaisia aineksia ovat kerrottavan sadun tai laulettavan laulun lisäksi sekä esittäjä perinnäisine taitoineen että kuulijakunta odotuksineen. Yhteistä kaikelle folklorelle on sen suullinen periytyminen, anonymiteetti, yhteisöllisyys, kansanomaisuus ja kaavamaisuus. Folklore on kulttuuriviestintää: sen sanoma voi välittyä sekä pystysuoraan sukupolvelta toiselle että vaakasuoraan sosiaalisissa ryhmissä tai paikkakunnalta toiselle. Suvuittainen pystysuora periytyminen näyttää olevan luonteenomaista esim. suurelle osalle kalevalaista epiikkaa. Vaakasuora viestintä on ominaista mm. lasten leikkiyhteisöjen pihaperinteelle. Suullisena perinteenä folklore on altis muutoksille. Kansansadulla, -laululla tai sananparrella ei ole tunnettua tekijää. Aikaisemmin oletettiin kansanrunouden syntyneen jonkinlaisen kollektiivisen henkisrunollisen luomistyön tuloksena. Sittemmin käsitykset ovat muuttuneet: folklorellakin on tekijänsä ja joitakin kansanperinteen sepittäjiä on mahdollista tunnistaa. Folkloreksi tekee heidänkin luomistyönsä perimmältään sen soveltuminen jo olemassa oleviin perinnelajikonventioihin, edelleen periytyminen sekä suulliselle perinteelle ominainen muuntelu ja sulautuminen folkloren nimettömään yhteisvarastoon. Perinteen kehittämiseen tarvitaan ryhmä tai yhteisö. Se voi olla yhtä hyvin neljän hengen korttiseurue vakiosutkauksineen kuin kokonainen kansakunta kekkoskaskuineen. Ensimmäisille folkloristeille kansaa oli vain talonpoikaisväestö, ja folklorella tarkoitettiin nimenomaan ns. alempien kansankerrosten perinnettä. Yhteistä folklorea voi kuitenkin olla yhtä hyvin kyläyhteisöllä tai metsätyömiehillä kuin tieteellisillä seuroilla tai nuorisojengeillä. Folklore on tavallisten ihmisten omaa kulttuuria. Se on kehittynyt paikallisten intressien pohjalta kotoisiin ilmaisun ja viestinnän tarpeisiin. Sitä ei ylläpidä mikään virallinen laitos, ei kirkko, koulu eikä televisio, vaikka ne saattavat siihen vaikuttaa. Uudet käyttäjäryhmät hyväksyvät ja omaksuvat folkloren omien tarpeidensa pohjalta, ja näistä ryhmistä riippuu sen elinikä ja levinneisyys. Tämä folkloren ominaisuus tekee siitä aineistoa, joka yksityishenkilöiden käsityksiä ja virallisia kannanottoja luotettavammin voi paljastaa jollekin kulttuurille ominaisia arvoja ja asenteita. Folklore on rakenteeltaan ja sisällöltään kaavamaista, stereotyyppistä. Samojen muottien mukaan luodaan yhä uusia sananparsia ja arvoituksia, muuttumattomat sankarityypit seikkailevat rakenteeltaan samoina pysyvissä saduissa, ja kansanlaulujen sepittäjät turvautuvat jatkuvasti samoihin teemoihin. Liaksi kaavasta poikkeavat yksilölliset piirteet karsiutuvat perinteestä, ellei sitten uusi piirre ole niin kiinnostava, että siitä muodostuu uuden tradition lähtökohta.

Monet folklorelle ominaiset kaavamaisuudet ovat vaivatta pystyneet ylittämään eri viestintämuotojen välisen kynnyksen ja pesiytymään iskelmien, sarjakuvien, mainosten, televisiosarjojen ja viihdelukemistojen poploreen.

Suullinen perinne

[Etusivu](#)
[Esittely](#)
[Kartta](#)

Rihealueet

[Juhlat ja tavat](#)
[Musikki ja tanssi](#)
[Esittävät taiteet](#)
[Suullinen perinne](#)
[Käsityöt](#)
[Ruokaperinteet](#)
[Pelit ja leikit](#)
[Luonto ja maailmankalkitus](#)
[Hyvät käytännöt](#)

Osoillistu

[Ohjelta](#)
[Lisää ilmiö](#)
[Lisää hyvä käytäntö](#)
[Lisää kuva](#)

Kansallinen luettelo

[Esittely](#)

Muut

[Tuoreet muutokset](#)
[Satunnainen sivu](#)
[Elävä perintö Facebookissa](#)

Jaa

Suullinen perinne pitää sisällään suuren valikoiman kulttuurin esitysmuotoja, kuten sananlaskut, arvoitukset, tarinat, lastenlorut, tarut, myytit, vitsit, laulut, runot ja loitsut. Suullisen perinteen ja ilmaisun avulla välitetään eteenpäin tietoa, kulttuurisia ja sosiaalisia arvoja sekä yhteisiä muistoja. Kielet ja murteet määrittävät sitä, miten tarinat tai runot kerrotaan ja vaikuttavat myös niiden sisältöön.

Sivut, jotka ovat luokassa Suullinen perinne

Seuraavat 13 sivua kuuluvat tähän luokkaan. Sivujen kokonaismäärä luokassa on 13.

A

- [Aavetarinat](#)

B

- [Balladien laulaminen ja tanssiminen](#)

K

- [Kotiseutupäivät / kotiseutujuhlat](#)
- [Körttiveisuu](#)

L

- [Laihian nuukuus](#)

M

- [Matti ja Teppo -vitsit](#)

- [Meänkieli](#)
- [Mikkelin markkinat](#)

P

- [Perinnehoidot](#)
- [Puruveden talvinuottaus](#)

R

- [Runolaulu](#)

S

- [Suomen romanien lauluperinne](#)

Ä

- [Äänellä itkeminen](#)

Oj dai -runolaulu

- 1906 Armas Launis äänittää Soikkolassa, Länsi-Inkerissä 13 kalevalaista kansanrunoa, yksi niistä on Oi dai
- Laulajana 3-4 naisen ryhmä, Liisan Petrontytär toimiessa esilaulajana
- Launis nuotinsi ja julkaisi sävelmän 1910, mutta jätti mainitsematta tiedot esittäjästä
- 1960-luvulla Arvo Laanestin äänitti Soikkolasta Jekaterina Aleksandrovan yksinlauluesityksen Oi dai'sta;
- 1976 myös virolaiset etnomusikologit äänittivät Aleksandrovan yksinlauluesityksen Oi dai'sta
 - Tallenne julkaistiin erinimisenä NL:ssa levyllä *Vadja ja isuri rahvalaule*; levyllä mainitaan tekijän nimi, syntymäaika, kotipaikka ja äänitteen lähde.
- 1980-luvulla nykykansanmusiikissa innostuttiin ”kansallisesta” aineistosta, mm. Launiksen kokoelmista
- 1991 Värttinä levyttää Oi dai'n maininnalla trad.
- 1992 Hedningarna levyttää kappaleen erinimisenä maininnalla trad.
- 2014 Finno-Balkan Voices levyttää kappaleen eri nimisenä, mutta maininalla ”Comp./lyrics trad. Ingria”

- ”Ehkä nyt on tää maailma on tämmönen, että voi justiin kuunnella ihan mistä vaan tahansa, että nyt vaikutteita tulee paljon enemmän. Ja ihmiset voi niinku yhistellä kaikkee muutaki siihen, mutta silti. Siitä huolimatta osataan myös laulaa ihan perinteiselläkin tyylillä. Kyl mä nyt näkisin, että tässä jatketaan tätä perinnettä ja viedään sitä myös jollain tavalla eteenpäin, mutta eri tavalla kuin ennen. *Ennen ei ollu äänitteitä, nykyään voi laulaa levyille ja pistää YouTubeen ja näin. Sillä tavalla joku innostuu ja opettelee ja kiinnostuu.*” (Haapoja 2017.)

Noin 272 tulosta

Kalevala Ruth Mackenzie Oi Dai

MrTriangleman • 2,2 t. näyttökertaa • 6 vuotta sitten

Often now my life is clouded I am like a bewildered child Oh my wailing like the woodpecker my thoughts are no whiter than charcoal ...

kalevala - oi dai - 2015 Hämeenlinna

zoolkhan • 285 näyttökertaa • 2 vuotta sitten

familiar faces showed up to sing the **kalevala** tune: **oi dai** mari kaasinen, karoliina kassinen, olli kassinen also a 'kaasinen' but i ...

Värttinä - Oi dai | English lyrics

StoriesTotales • 3,9 t. näyttökertaa • 2 vuotta sitten

Tekstitykset

Oi Dai | Music video (with Lyrics)

SouthWest13 • 798 näyttökertaa • 2 vuotta sitten

'**Oi Dai**' by the Värttinä vocal ensemble & a video of my hand movements arranged by ... This is not an official video by ...

Sekoitus - Kalevala Ruth Mackenzie Oi Dai

YouTube

Kalevala Ruth Mackenzie Oi Dai • 4:41

Värttinä - Oi dai • 3:44

lx7ioOYw

Kiitos!

When you're telling your grand kids all about the meme wars you fought in back in 2014, 2015, and 2016

Meme Wars

